

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

A magyar kormány stratégiai tervei a klímapolitika terén

Bencsik János
Klíma- és Energiaügyi Államtitkár
2010. november 26.

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

Tartalom

- Emlékeztető – mi is a probléma?
- Helyzetértékelés
- Tervek

Fenntartható fejlődés kereteinek megteremtése

Alapvetés

a gazdasági és társadalmi élet olyan módon történő megszervezésére van szükség, amely lehetővé teszi az emberi lét keretfeltételeit meghatározó természeti rendszerek fennmaradását

Megvalósítás

véges természeti erőforrások vég nélküli felhasználásának korlátozása

Erőforrások további mértéktelen kiaknázásának következményei

- **Természeti rendszerek átalakulása**
 - általunk ismert természeti viszonyok megváltozása
 - átalakuló klimatikus viszonyok kedvezőtlen hatása a természet eltartó képességére
- **Gazdaság teljesítőképességének jelentős csökkenése**
 - fosszilis erőforrások kimerülése miatt az egész gazdaság alapfeltételeinek megrendülése
- **Társadalom önfenntartó képességének mérséklődése**
 - munkanélküliség növekedése
 - szociális ellátórendszerek túlterheltsége

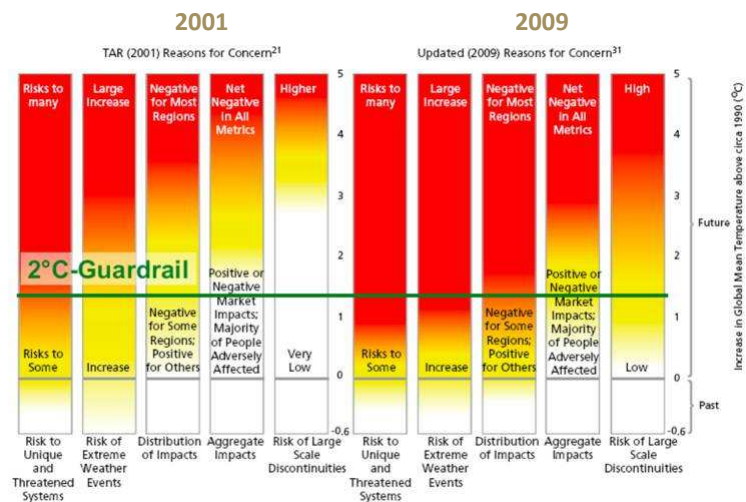
A fenntartható fejlődés kulcsterületei

- az élelmiszer önrendelkezés biztosítása
- az ivóvízellátás nemzeti kézben tartása
- az energiafüggésünk csökkentése
- vízkormányzási, hidrológiai fejlesztések megvalósítása
- katasztrófavédelem felkészítése és megerősítése
- kockázatelemzés a kritikus infrastruktúra típusokra
- demográfiai helyzetünk stabilizálása és fejlesztése
- a lakosság környezeti- és klímatudatosságának erősítése az oktatás minden szintjén
- az éghajlatváltozáshoz kapcsolódó K+F támogatása

A biztonságos energiaellátás mindezek egyik háttérfeltétele

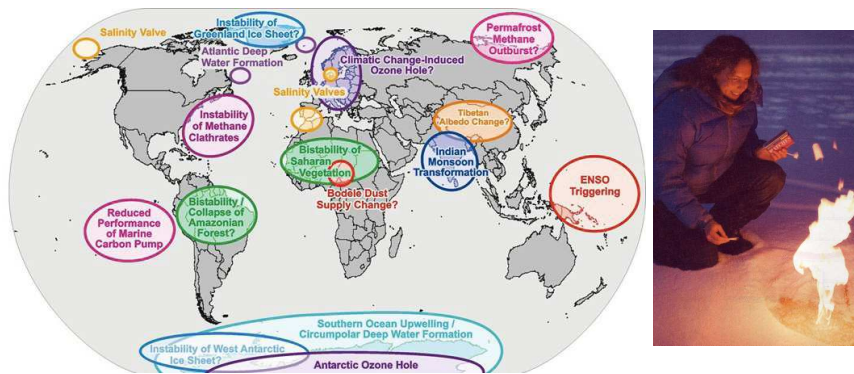
5

A veszélyes klímaváltozás elkerülése

6

Potenciális átfordulási pontok

7

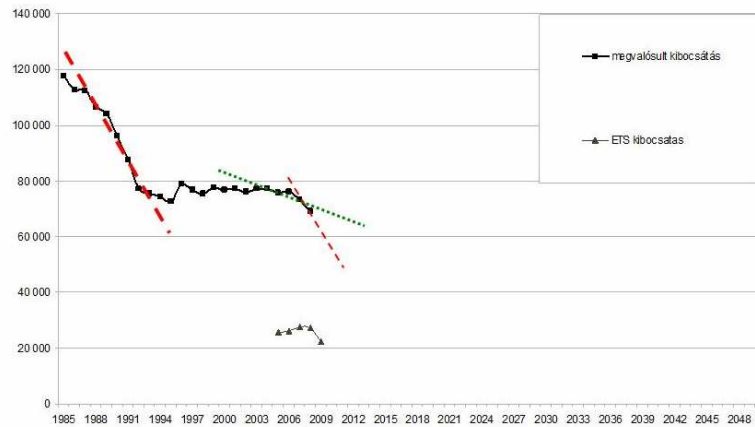
Helyzetértékelés

Célkitűzései:

- **1994** – ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezmény
- **1997/2005** – Kiotói Jegyzőkönyv hatályba lépése
- **2003-2006** – VAHAVA projekt
- **2005** – EU Emisszió Kereskedelmi Rendszer hatályba lépése
- **2008** – Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elfogadása

8

Üvegházhatású gázok magyarországi kibocsátása a múltban

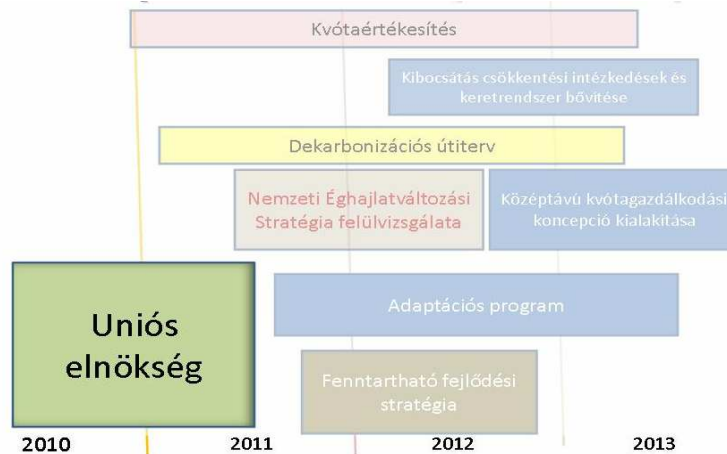
9

Klímapolitikai tervek 2010-2013

10

Klímapolitikai tervek 2010-2013

EU soros elnökség

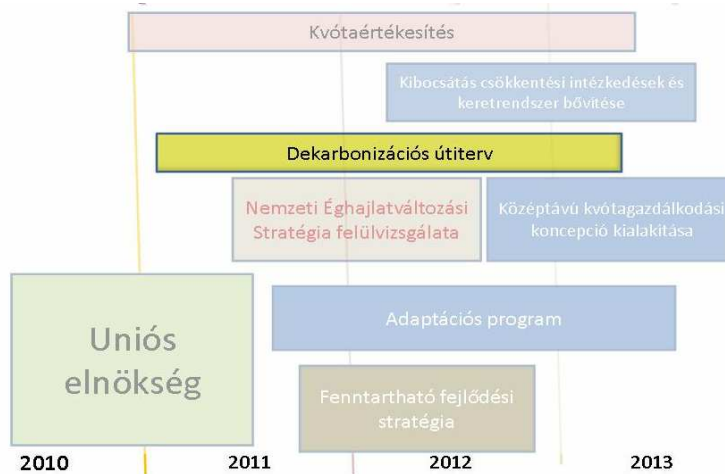
Nemzetközi klíma tárgyalásokhoz kapcsolódó feladatok

- **Cél:** a Cancun utáni nemzetközi klímátárgyalások előrehaladásának gyorsítása, a megállapodáshoz szükséges politikai akarat erősítése
 - EU képviselete és a közös uniós álláspont kialakításának koordinálása e a nemzetközi klímátárgyalásokon
 - 13 szakértői munkacsoport készíti elő az uniós álláspontokat – a munkacsoportok vezetése

Unió belső működéséhez kapcsolódó feladatok

- **Cél:** Az Unió hosszú- és közép-távú kibocsátás csökkentési céljának felülvizsgálata, politikai konszenzus építése
- A Bizottság dekarbonizációs útitervének tárgyalása a Tanácsban
- Szinergia létrehozása a párhuzamos, klímapolitikai vonatkozású uniós kezdeményezések között

Klímapolitikai tervek 2010-2013

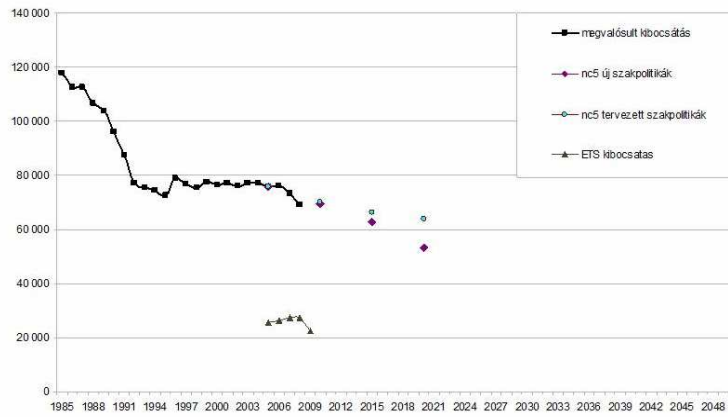
13

Hazai dekarbonizációs útiterv - 2050

- Az Európai Bizottság a magyar elnökség alatt kívánja nyilvánosságra hozni a 2050-ig tartó dekarbonizációs útitervet az energia és közlekedés témákban
- A 2050-ig szükséges üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentés jól behatárolható mértékű
- Mivel az energetikai, épület és közlekedési szektorok várható kibocsátás csökkentési kihívásai rendkívül magasak az elkövetkező 40 év viszonylatában, indokolt ezeknek a szektoroknak a fejlesztési lehetőségeit és korlátait megvizsgálni,
 - az állami beruházások és támogatási rendszerek, szabályzó eszközök elősegítsék a szektorális kibocsátás-csökkentési célok végrehajtását.
 - Hosszú távú célrendszer biztosítása a gazdasági szféra számára
- Hosszú távon költségghatékony gazdaságpolitikai döntéshozatal csak a dekarbonizációs útiterv figyelembevételével lehetséges
- A kibocsátás csökkentési útvonalak felvázolása és társadalmi vitája
- A várható olajcsúcs hatásainak csökkentése

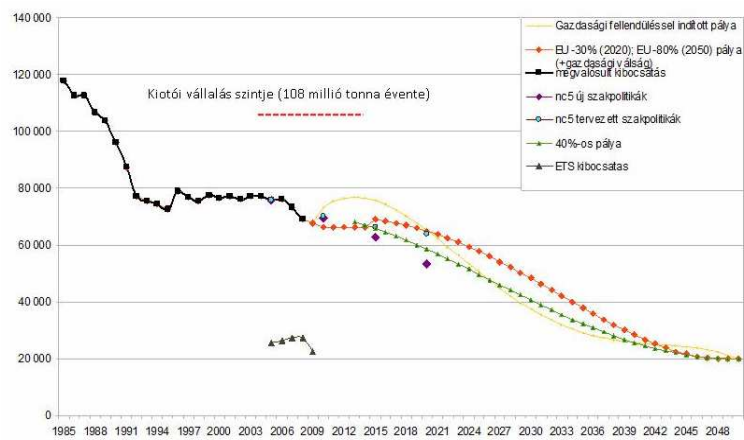
14

Lehetséges kibocsátási pályák Magyarország számára

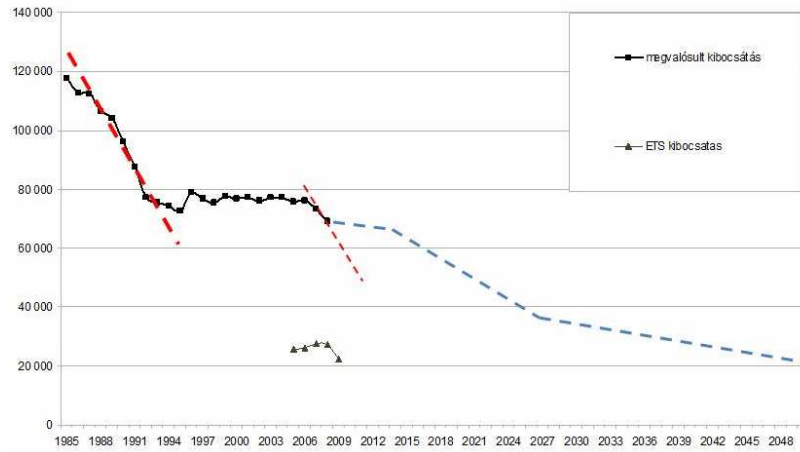
15

Lehetséges kibocsátási pályák Magyarország számára

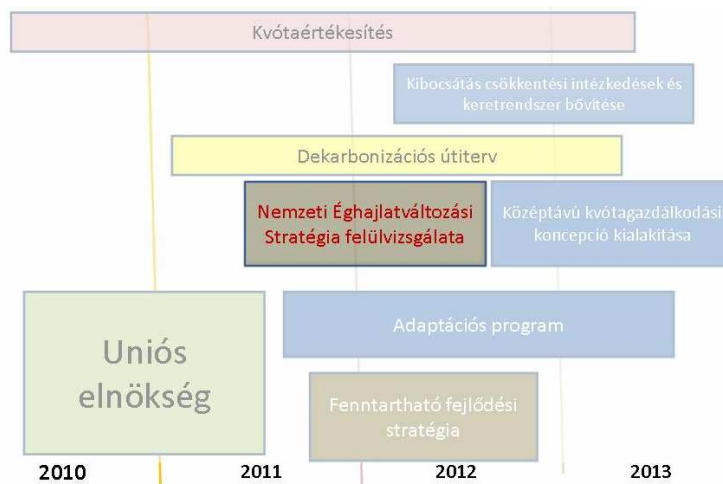
16

Lehetséges kibocsátási pályák Magyarország számára

17

Klímapolitikai tervek 2010-2013

18

Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia felülvizsgálata

- A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia felülvizsgálata 2010-re törvényileg előírt feladat.
- A felülvizsgálat előkészítésére nem történt lépés az eddigiekben és a magyar EU elnökséggel járó leterheltségek miatt csak 2011 végére készíthető el.
- A felülvizsgálat elvégzése a fenntartható fejlődési stratégia, valamint a dekarbonizációs útitervek párhuzamos készítésére alapozhat – így az erőforrások jobb felhasználhatóságát biztosítja a párhuzamos feladat végrehajtás.
- A stratégia felülvizsgálata figyelembe veszi az uniós szakpolitikai keretrendszer fejlődését
- A stratégiának nagyobb hangsúlyt kell fektetni a:
 - 2050-ig tartó dekarbonizációs folyamatra és annak mérföldköveire
 - Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodásra – célul tűzve 2 C elkerülhetetlen globális átlaghőmérséklet emelkedésre

Klímapolitikai tervek 2010-2013

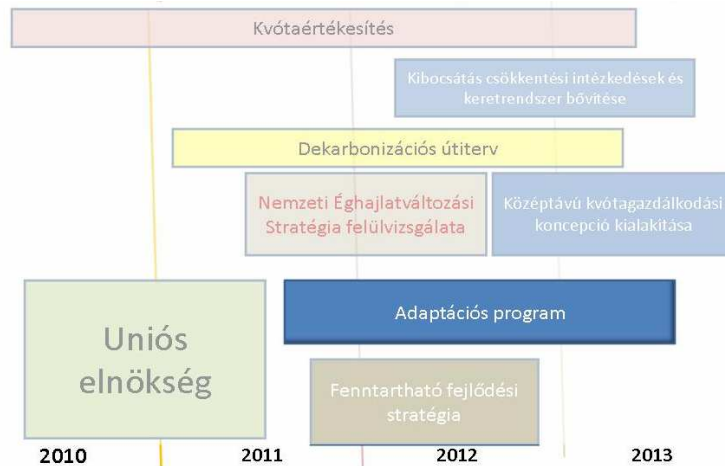
Kvótaértékesítési lehetőségek I.

- **Kiotói Jegyzőkönyv alapján (2008-2012)**
 - Nemzetközi emisszió kereskedelem – adicionalitási korlát – Zöld Beruházási Rendszer folytatása, javított verzió a tapasztalatok alapján
 - Együttes végrehajtási mechanizmus – egyedi kibocsátás csökkentési projektek - már futó projektek, több mint évi 2 millió tonna kibocsátás csökkentéssel
- **EU emisszió kereskedelmi rendszere (2008-2012)**
 - Állam által értékesíthető kvóta felhasználása
 - Fejlődő országok támogatása a klímaváltozáshoz való alkalmazkodás terén - 1,7 mrd forint 2010-2012 közötti időszakban
 - EU elnökség támogatása a klímapolitika terén
 - Kormány által meghatározott egyéb célok

Kvótaértékesítési lehetőségek II.

- **EU klíma energia csomag (2013-2020)**
 - A kvótaértékesítési bevételek erősebb kibocsátás-csökkentési vállalás esetén (30%) duplájára növekednek – a bevételek fele klímapolitikai célokra használható
 - EU emisszió kereskedelmi rendszere (EU ETS)
 - Megnövekedett kvóta aukciós arány
 - EU ETS-en kívüli szektorok – értékesítési lehetőség 2012 után
- **Vizsgálat alatt:** állami klímavédelmi alap felállítása a klímapolitikai feladatok hosszú távú, stabil finanszírozására, a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia végrehajtására

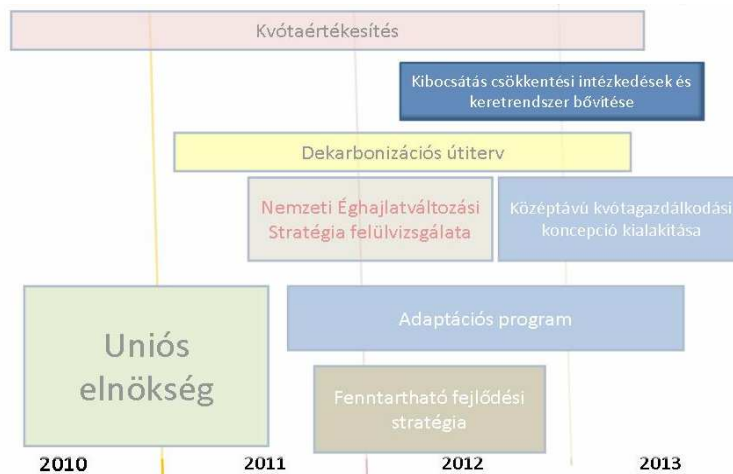
Klímapolitikai tervek 2010-2013

Alkalmazkodás az éghajlatváltozáshoz

- A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia áttekinti az elkerülhetetlen éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodással kapcsolatos hazai tennivalókat. Ennek ellenére a kormányzat részéről, kutatási programok ad hoc támogatásán kívül eddig nem történt koordinált intézkedés a klímapolitika ezen fontos területén a VAHAVA program óta.
- Az alkalmazkodás kapcsán – szembe a kibocsátás csökkentéssel – a döntések és a cselekvés szintje optimálisan a helyi közösségek szintjén helyezkedik el, amely cselekvést a központi kormányzatnak segítenie kell.
- Az alkalmazkodási igény várhatóan figyelembevételre kerül a támogatások allokálásánál az uniós Közös Mezőgazdasági Politikájának felülvizsgálata után.
- A hatások és a helyi környezetek eltérő volta miatt a központi kormányzatnak három területen kell segítenie az alkalmazkodással kapcsolatos tevékenységeket:
 - helyi szinten is értelmezhető előrejelzések, prognózisok készítése a klímaváltozás várható hatásairól
 - a helyi szintű alkalmazkodási cselekvés hazai és külföldi tapasztalatainak hozzáférhetővé tétele a helyi közösségek számára
 - a helyi közösségek támogatása alkalmazkodással kapcsolatos tevékenységekben, önkormányzatok és önszerveződések rendszerezett támogatása

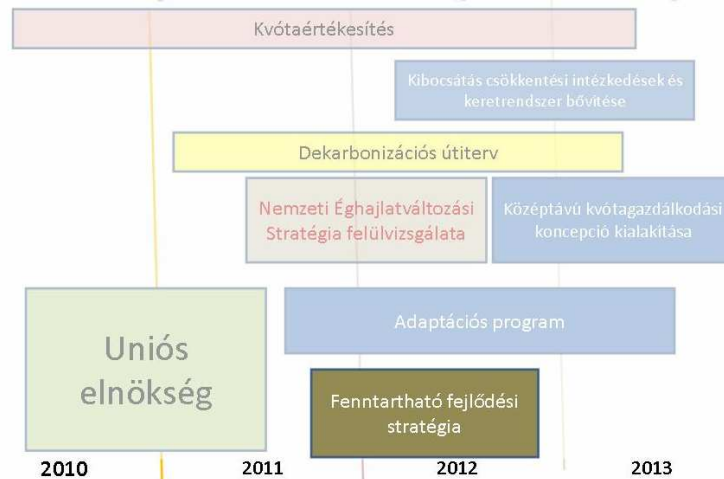
Klímapolitikai tervek 2010-2013

Kibocsátás csökkentési intézkedések és keretrendszer bővítése

- A négy éves időszak második felére várhatóan létrejön a 2012 utáni kibocsátás csökkentési keretrendszer nemzetközi szinten és az Unió is fokozza a jelenlegi kibocsátás csökkentési korlátokat.
- Új klímapolitikai eszközök felhasználása lesz szükséges, különös tekintettel az EU emisszió-kereskedelmi rendszer alá nem eső területeken.
- A kibocsátás csökkentés Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiájában már jelenleg meghatározott eszközrendszer lehetőségeiből új, eddig nem használt szabályozási eszközökkel kapcsolatos elemzések, majd szabályozási javaslatok elkészítése lesz a feladat 2012 elejétől.
- Az új eszközrendszer várható gazdasági és kibocsátás csökkentési hatásainak vizsgálatában nagy segítséget fog jelenteni a KvVM által készített HUNMIT modell – amely modell lehetőségeit az előző kormányzat nem használta ki.

Klímapolitikai tervek 2010-2013

Fenntartható fejlődési stratégia

- Az eddigi erőfeszítésekre építve és a dekarbonizációs pályákat, az új stratégiai dokumentumokban meghatározott célokat figyelembe véve 2012 végére megvalósítható lesz a Nemzeti Fenntartható Fejlődési Stratégia.
- A stratégia elkészítése az ismeretek és stratégiai prioritások szintetizálása mellett széleskörű társadalmi konzultációt is igényel.
- A stratégia elkészítéséhez a nemzetközileg elfogadott ún. visszalépéses módszertan alkalmazása szükséges, amely a társadalmi prioritások alapján kialakított jövőképhez szabja a célok megvalósításához alkalmazható útvonalakat.
- A stratégia analitikai és társadalmi konzultációs részénél a Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia elkészítésében gyűjtött tapasztalatok hasznosak.

Klímapolitikai tervek 2010-2013

Középtávú kvótagazdálkodási koncepció kialakítása

- A fejlődő országoknak történő kötelező segítségnyújtás már hazánk számára is elkerülhetetlen az uniós klímapolitika keretein belül.
- A tárgyalás alatt álló nemzetközi klímapolitikai keretrendszer jelentős támogatást vetít előre a fejlődő országok számára – hazánk is részt kell venni a támogatásban
- A 2020-as évekre hazánk is kénytelen lesz a korábbi kvótaértékesítés helyett a fejlődő országoktól kibocsátási kvótát vásárolni.
- Logikus lépés kialakítani egy donor stratégiát, amely keretében a donor támogatások egy rendszerezett keretet képeznek és megkönnyítik a későbbi együttműködést is a kiválasztott stratégiai partnerekkel.
- Hasonló stratégiai partnerség már évek óta működő gyakorlat a régi EU tagállamoknál és egyes más új tagállamok is elkezdtek lerakni ilyen együttműködések alapjait.

Köszönöm a figyelmüket !